Cefnogaeth Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu i Ysgolion Cyfrwng Cymraeg Bro Morgannwg

- Dysgu Proffesiynol – digwyddiadau
- Dysgu Proffesiynol ar-lein – Gwefan CCD
- Cefnogaeth Bwrpasol
- Rhwydwaith Cydlynwyr Llythrennedd Cynradd
- Rhwydwaith Cydlynwyr Llythrennedd Uwchradd
- Rhwydwaith Arweinwyr y Gymraeg
- Rhwydwaith Unedau Trochi
- Prosiectau a ariennir gan CCD

Support for Literacy, Languages and Communication in Welsh medium schools in the Vale of Glamorgan

- Professional Learning - events
- Online Professional Learning – CSC Website
- Bespoke Support
- Primary Literacy Co-ordinators Network
- Secondary Literacy Co-ordinators Network
- Network of Welsh Language Leaders
- Network of Immersion Units
- Projects funded by CSC

Medi 2023 – Gorffennaf 2024 *September 2023 – July 2024*	Dysgu Proffesiynol / *Professional Learning*			DP / *PL* *Individual*	Prosiectau / *Projects*
Ysgol / *School*	Ailystyried Darllen *Reading Reconsidered*	Siarad Sionc *Oracy into Writing*	Tric a Chlic *Welsh Phonics*	Codi Safonau Ysgrifennu *Raising Standards in Writing*	Ariennir gan *CCD* *Funded by CSC*
Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg	✓ ✓	✓	✓	Mehefin 2024 / *June 2024*	• No More Marking – Comparative Judgement • Prawf Sillafu Safonedig / Spelling Test
Ysgol Sant Baruc	✓ ✓	✓	✓	22:5:24	• No More Marking – Comparative Judgement
Ysgol Sant Curig	✓		✓	12.6.24	• Voice 21 • Prawf Sillafu Safonedig / Spelling Test
Ysgol Gwaun y Nant	✓			8:11:23	
Ysgol Iolo Morganwg			✓	17:4:24	
Ysgol Dewi Sant			✓	24:4:24	
Ysgol Pen y Garth	✓	✓	✓	15:5:24	• No More Marking – Comparative Judgement

Cwricwlwm i Gymru:

Dealltwriaeth o gynnydd mewn medrau llythrennedd yng nghlwstwr Bro Morgannwg

Curriculum for Wales:

A shared understanding of progress in literacy skills in the Bro Morgannwg cluster

Cefnogaeth i Fedrau Llafaredd ac Ysgrifennu

Nod Gwaith y Clwstwr:

- Sicrhau bod ein dysgwyr yn rhugl a hyderus wrth gyfathrebu a mynegi eu hunain.
- Sicrhau bod disgwyliadau athrawon yn gyson ar draws y clwstwr fel bod y safonau yn debyg o ysgol i ysgol.
- Cynllunio ar gyfer cynnydd mewn medrau dysgwyr i:
  - siarad yn annibynnol yn huawdl a chyflwyno i gynulleidfa
  - trafod gydag eraill yn aeddfed ar bynciau llosg
- Defnyddio mapiau cynnydd y Consortiwm a'u haddasu i weddu gofynion ysgolion y clwstwr.

Camau nesaf yn dilyn y gwaith cynllunio:

- Casglu tystiolaeth o'r ysgolion er mwyn gweld y cynnydd a rhannu arferion da sut y gellir datblygu hyn mewn gwersi yn y dosbarth gan ddefnyddio strategaethau amrywiol
- Manteisio ar arbenigedd ysgol fu'n rhan o brosiect Llais 21, a ariannwyd gan CCD, i rannu strategaethau ac arferion er mwyn codi safonau ein dysgwyr ymhellach a gwybodaeth a sgiliau ymarferwyr.

Support for Oracy and Writing Skills

Aim of the Cluster's Work:

- Ensuring that our learners are fluent and confident when communicating and expressing themselves.
- Ensure that teachers' expectations are consistent across the cluster so that the standards are similar from school to school.
- Planning for progress in learners' skills to:
  - speak independently eloquently and present to an audience
  - discuss with others maturely on important topics
- Use the Consortium's progress maps and adapt them to suit the requirements of the schools in the cluster.

Next steps following the planning work:

- Collect evidence from the schools to see the progress and share good practice how this can be developed in lessons in the classroom using various strategies
- Taking advantage of school expertise that has been part of the Voice 21 project, funded by CSC to share strategies and practices in order to raise the standards of our learners further and practitioners knowledge and skills.

Mapiau Cynnydd / *Progression Maps*

Rhif	Lefel Llythyren: Siapio Priflythrennau	Lefel Gair: Geirfa Sillafu	Lefel Brawddeg: Strwythur Amrywio	Lefel Paragraff: Adeiladu Dilyniant	Lefel Testun Cyfan: Cynllun Ffurf	Creadigrwydd: Syniadau Nodwedd arddull
11	Gallu ffurfio'r llythrennau'n gywir. Priflythrennau ar gyfer enwau, ond ddim ar ddechrau brawddegau.	Sillafu cywir ar y cyfan.	Deialog yn rhannu'r darn yn frawddegau, ond yr atalnodi yn wan. Dyfynodau yn disodli atalnod llawn.	Dim paragraffau. Dilyniant syml i'r stori.	Gafael eithaf da ar y ffurf. Wedi cynnwys cymeriadau a deialog.	Dechrau cyrf gyda deialog 'Help' Adferf ar ddechrau brawddeg 'Yn sydyn...' Dim llawer o ddisgrifiadau.

Dealltwriaeth Gytûn o Gynnydd Mewn Medrau Ysgrifennu - Gwybodaeth a Sgiliau

Beth?

GWYBODAETH a SGILIAU

Cam Cynnydd 1

Cynnwys:
- Adnabod llythyren wrth glywed sain.
- Ysgrifennu llythyren i gyfateb ag enw'r lythyren.
- Ysgrifennu gair o'ch chwith i'r dde.
- Gosod geiriau mewn trefn i ffurfio brawddeg.
- Rhannu syniadau a theimladau ar ffurf brawddeg /au syml.
- Disgrifio gwrthrychau a digwyddiadau.
- Adeiladu ac ymestyn geirfa.
- Defnyddio geiriau ac ymadroddion cyfarwydd ac arbrofi gyda geirfa.
- Cyfathrebu gan ddefnyddio ystod o gyfryngau. *e.e delwedd, sain, fideo.*
- Ail-ddarllen gwaith ysgrifenedig a'i wirio.

Cynulleidfa a Phwrpas:
- Deall pwrpas gwahanol mathau o ysgrifennu.
- Ysgrifennu ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd a gwahanol bwrpas.

Cywirdeb:
- Ysgrifennu enw eu hunain gan ddefnyddio prif lythyren a llythrennau bach.
- Defnyddio cytseiniaid cychwynnol cywir trwy ddechrau cymhwyso gwybodaeth ffonig.
- Ysgrifennu geiriau 'Cysylltair, Llafariad, Cysylltair' syml.
- Defnyddio bwlch bys i wahanu geiriau.
- Deall pam a phryd y defnyddir priflythyren ac atalnod llawn.

Llawysgrifen:
- Creu marciau ysgrifennu cychwynnol.
- Defnyddio offer amrywiol i greu marciau.
- Dangos rhywfaint o reolaeth wrth greu marciau.
- Ffurfio llythrennau cyson o ran maint a chyfeiriad.
- Ffurfio llythrennau'n gywir gan ddal offer yn briodol.
- Ysgrifennu rhag-glwm.
- Efelychu patrymau llythrennau a geiriau syml drwy gopïo o dan y gair.
- Ysgrifennu geiriau a brawddegau sydd yn glir a darllenadwy.

Cam Cynnydd 2

Cynnwys:
- Ysgrifennu'n eglur.
- Ysgrifennu brawddegau syml a rhai mwy cymhleth.
- Defnyddio technegau arddull i greu effaith e.e. ansoddeiriau ac adferfau.
- Ymestyn yr ysgrifennu i gynnwys is-gymalau ac ymadroddion syml.
- Defnyddio cysylltеiriau i ymestyn brawddegau.
- Defnyddio nodweddion ffurfiau penodol / mathau o destun e.e. dyddiadur, cyfarwyddiadau, adroddiad a stori.
- Defnyddio geirfa amrywiol, llawn dychymyg a chywir.
- Trefnu gwaith er mwyn creu dilyniant.
- Deall beth yw paragraff a dechrau defnyddio paragraffau.
- Hunan-werthuso, ail-ymweld ac ailddrafftio i wella ansawdd y gwaith.

Cynulleidfa a Phwrpas
- Dewis cywair addas i'r gynulleidfa *e.e. gwybod y gwahaniaeth rhwng e-bost at y Pennaeth, e-bost at ffrind.*
- Dewis rhwng ysgrifennu yn y person cyntaf neu'r trydydd person.
- Defnyddio sgiliau siarad i gynllunio gwaith a chofnodi syniadau.

Cywirdeb:
- Defnyddio atalnodi cyfarwydd – e.e. priflythyren, atalnod llawn, atalnod, gofynnod ag ebychnodau.
- Defnyddio collnod i ddangos hepgor llythyren.
- Sillafu geiriau aml eu defnydd afreolaidd yn gywir.
- Defnyddio llythrennau dwbl cyffredin.
- Ffurfio ffurf luosog enwau cyfarwydd.
- Sillafu geiriau aml-ddefnydd a geiriau mwy cymhleth yn eu cyd-destun cywir *e.e. geiriau sy'n cynnwys deuseiniaid – 'ae' – Mae, cae, chwaer.*

Llawysgrifen:
- Creu llawysgrifen clir a darllenadwy.
- Dechrau ysgrifennu yn glwm er mwyn creu llawysgrifen aeddfed a chlir.

Cam Cynnydd 3

Cynnwys:
- Ysgrifennu'n ddealladwy a rhugl.
- Cynllunio, drafftio a chyflwyno gwaith yn effeithiol mewn amrywiaeth o ffurfiau, cyd-destunau a chyd-destun digidol *e.e. blog.*
- Adeiladu gwaith gan ddefnyddio paragraffau a rhoi sylw i ddilyniant.
- Defnyddio mathau gwahanol o ysgrifennu yn gywir ac estynedig *e.e. esbonio, naratif, perswadio, trafod, cyflwyno, disgrifio a rhoi cyfarwyddiadau.*
- Ysgrifennu am feddyliau, teimladau a barn, dangos empathi a pharch.
- Ymateb i syniadau pobl eraill er mwyn cael eglurder, strwythuro dadleuon a chrynhoi.
- Ysgrifennu adroddiad cynhwysfawr o bwnc, thema neu safbwynt.
- Ymateb ac egluro yr hyn a glywyd, a ddarllenwyd neu a welwyd.
- Gwneud dewisiadau geirfa priodol gan gynnwys iaith idiomatig a chystrawen gywir.
- Defnyddio atalnodi ar gyfer effaith.
- Defnyddio ystod o strwythurau brawddegau syml, cyfansawdd a chymhleth.
- Gallu defnyddio brawddegau amrywiol - datganiadau, cwestiynau a gorchmynion – yn briodol mewn darnau estynedig.
- Defnyddio ystod gynyddol o gysylltеiriau mewn brawddegau, paragraffau a thestunau.
- Hunan-werthuso, golygu ac ailddrafftio i wella ansawdd y gwaith ysgrifennu.

Cynulleidfa, Pwrpas a Chywair:
- Addasu arddull a strwythur ysgrifennu sy'n addas i'r gynulleidfa.
- Dewis y cywair priodol ar gyfer y gwaith ysgrifenedig *e.e. iaith ffurfiol ac anffurfiol.*
- Ysgrifennu i bwrpasau gwahanol *e.e. diddanu, cynghori, cyflwyno gwybodaeth, adalw gwybodaeth.*

Cywirdeb:
- Defnyddio ystod o atalnodau yn gywir.
- Sillafu'n gywir gan ddefnyddio gwybodaeth am synau a phatrymau llythrennau, gan gynnwys gwreiddiau, rhag ac ôl-ddodiaid a ffurfiau lluosog.
- Sillafu geiriau aml-ddefnydd, cymhleth ac afreolaidd yn eu cyd-destun yn gywir.

Llawysgrifen:
- Creu llawysgrifen clir a darllenadwy.

Cam Cynnydd 4

Cynnwys:
- Ysgrifennu'n rhugl ac aeddfed.
- Cynllunio, drafftio a chyflwyno gwaith yn effeithiol mewn amrywiaeth o ffurfiau, cyd-destunau a chyd-destun digidol *e.e. blog.*
- Defnyddio ystod o strwythurau brawddegau syml, cyfansawdd a chymhleth yn gywir.
- Defnyddio paragraffau ac adrannau er mwyn rhoi eglurder i ddarnau mwy estynedig.
- Creu cyfanwaith chydlynol.
- Dewis a dethol y mathau gwahanol o ysgrifennu i gyfathrebu *e.e. esbonio, naratif, perswadio, trafod, cyflwyno , disgrifio a rhoi cyfarwyddiadau.*
- Gallu trafod, crynhoi, esbonio a rhesymu wrth drafod pwnc.
- Dangos empathi a pharch wrth ysgrifennu am feddyliau, teimladau a barn.
- Ymateb i syniadau pobl eraill er mwyn cael eglurder, strwythuro dadleuon a chrynhoi.
- Ymateb ac egluro yr hyn a glywyd, a ddarllenwyd neu a welwyd.
- Dewis geirfa briodol gan gynnwys geirfa pwnc-benodol a'u defnyddio i gyfathrebu'n effeithiol.
- Defnyddio ystod gynyddol o gysylltеiriau i drefnu syniadau mewn brawddegau, paragraffau a thestunau cyfan.
- Dangos y gallu i ddefnyddio ystod o farciau atalnodi ar gyfer effaith.
- Defnyddio amrywiaeth o dechnegau arddull er mwyn ysgrifennu'n ddiddorol.
- Defnyddio ystod o dechnegau a dyfeisiau rhethregol ar gyfer effaith fwriadol.
- Hunan-werthuso, golygu ac ailddrafftio i wella ansawdd y gwaith ysgrifennu yn annibynnol.

Cynulleidfa, Pwrpas a Chywair:
- Dewis arddull a strwythur ysgrifennu sy'n addas i'r gynulleidfa.
- Dewis y cywair priodol ar gyfer gwaith ysgrifennu *e.e. ffurfiol ac anffurfiol, y defnydd o dafodiaith*
- Defnyddio geirfa briodol i'r cywair a chymhlethdod y pwnc.

Cywirdeb:
- Defnyddio ystod lawn o atalnodau'n gywir a phwrpasol.
- Defnyddio strategaethau i sillafu geiriau cyfarwydd ac anghyfarwydd yn eu cyd-destun *e.e. geiriau pwnc benodol.*

Cam Cynnydd 5

Cynnwys:
- Ysgrifennu'n aeddfed a chydlynol mewn ystod o bynciau.
- Cynllunio gwaith yn ofalus, drafftio, prawf-ddarllen, golygu ac ailddrafftio yn aeddfed mewn amrywiaeth o ffurfiau, cyd-destunau a chyd-destun digidol.
- Creu cyfanwaith chydlynol a chynnal syniadau estynedig.
- Gallu ennyn a chadw diddordeb y darllenydd.
- Defnyddio ystod o strwythurau brawddegau syml, cyfansawdd a chymhleth yn gywir wrth baragraffu.
- Dewis a dethol y mathau gwahanol o ysgrifennu i gyfathrebu yn hyderus *e.e. esbonio, naratif, perswadio, trafod, cyflwyno , disgrifio a rhoi cyfarwyddiadau.*
- Ymateb i syniadau pobl eraill er mwyn cael eglurder, strwythuro dadleuon a chrynhoi.
- Defnyddio amrywiaeth o dechnegau arddull, rhethreg, dychan, awgrym, hiwmor er mwyn ysgrifennu'n ddiddorol.
- Dewis geirfa briodol, aeddfed gan gynnwys geirfa pwnc-benodol a'i defnyddio i gyfathrebu'n effeithiol.
- Defnyddio'r ystod lawn o farciau atalnodi ar gyfer effaith fwriadol ac amrywio'r ysgrifennu.
- Myfyrio drwy hunan-werthuso, golygu ac ailddrafftio i wella ansawdd y gwaith ysgrifennu yn feirniadol.
- Ymateb yn adeiladol i adborth.

Cynulleidfa, Pwrpas a Chywair:
- Adnabod pwy yw'r gynulleidfa, dewis y cywair cywir ac addasu'r gwaith yn briodol
- Defnyddio geirfa briodol i'r cywair a chymhlethdod y pwnc.

Cywirdeb:
- Defnyddio strategaethau soffistigedig i sillafu geirfa anghyfarwydd.
- Defnyddio'r ystod lawn o atalnodi ar gyfer effaith fwriadol.

Amser maith yn ol roedd na llu a enw Y Llun Llachar ble oedd bydded rhywun yn dweit sawn ac mae na ddim ffordd i gwneud nw'n gwenu bydded. Y teib yn ddod at person i nofio yn y dwr ac pam bydded nw wedi gorffen, byddwn nw yn wen o glust i glust. ~~[illegible]~~ Mae stori ni yn dechrau blynyddoedd ar ôl ble mae bron neb yn gwbod amdano fe ond un disgynnydd roedd grwp o pobl wedi gweithio mas y waith y teib ~~ac~~ wedi a wedi clywed am lle amheuwyd yma. 'Mae hwna ddim y wir! Roedd y person drwg fficbylu jest yn hoffi rhedeg ac roedd pawb arall yn [illegible]!' dwedodd rhywun. 'ond beth os mae'n wir? Byddwn ni'n rich!' dwedodd rhywun arall. 'Mae nw gyda [illegible]' dwedodd y Capten 'Pa ffordd ydw ni'n dweud?' 'Dylyn fi hyr!' dwedodd y person newydd.
To be continued...

fi wedi Bod yn fenen aN o 2014 ar nawr ni yn treio i mend mas acos ni m mend fdor ar wedo fi wedi neidis a neidis ar wedi dra llawr wedi cacio. nawr fen tyst Hie uitre wedi Beldio gwi fren Sip ar wedi for wedi tory !. ar wedi tlodr ma...

Roedd yn noson braf ar ddechrau mis Hydref, roeddwn i a thîm rygbi Bro Morgannwg newydd ennill yn erbyn tîm y Bont-Faen. Cerddais yn gyflym i lawr y stryd yn wen o glust i glust ar ôl y fuddugoliaeth gwych yna. Ond... Yn sydyn aeth yn dywyll, aeth pob peth yn ddu a teimlais fy hun yn cael fy nghodi oddi ar fy nhraed! Syrthiais ar lawr caled ac oer! Roedd pob peth dal yn ddu gyda bol buwch tan i rhywun dynnu sach trwchus oddi ar fy mhen! Roeddwn i yn cael fy nallu gan olau cryf, gwyn i ddechrau. Ond o fewn ychydig o eiliadau gallwn weld dyn mawr cryf yn edrych syth ataf! Yna aeth pob peth yn ddu eto. Roeddwn i mewn fan wen budur a theimlais y fan yn ysgwyd wrth iddo gyflymu ar y ffordd!

Tymor yr Haf 2024 / Summer Term 2024
Dysgu Proffesiynol / Professional Learning
Codi Safonau Ysgrifennu / Raising Standards in Writing Skills

Cefnogaeth CCD

Bydd ysgolion y clwstwr yn cyd-weithio ar godi safonau llythrennedd dysgwyr yn ystod y tymor nesaf gyda chefnogaeth CCD:

Medrau Darllen Cymraeg:

- Bydd pob ysgol cyfrwng Cymraeg wedi derbyn hyfforddiant dysgu proffesiynol 3 diwrnod Ailystyried Darllen – rhaglen ar hybu medrau darllen – gan CCD a bydd hyn yn sail i ffocws gwaith y clwstwr yn 2024-2025.

Medrau Ysgrifennu Cymraeg:

- Erbyn diwedd tymor yr Haf bydd pob ysgol wedi derbyn hyfforddiant ar Godi Safonau Ysgrifennu gan CCD mewn sesiynau hyfforddiant neu gyfarfodydd yn yr ysgolion unigol.
- Mae hyn yn arwain ymlaen o'n cyfarfodydd diwethaf ar gynllunio ar gyfer cynnydd mewn ysgrifennu.

CSC Support

The schools in the cluster will work together on raising learners' literacy standards during the next term with CSC's support:

Welsh Reading Skills:

- All Welsh-medium schools will have received 3-day professional learning training Reading Reconsidered - a program on promoting reading skills – facilitated by CSC and this will form the basis of the focus of the cluster's work in 2024-2025.

Welsh Writing Skills:

- By the end of the Summer term all schools will have received training on Raising Standards in Writing from CSC in training sessions or meetings in the individual schools.
- This leads on from our last meetings on planning for progress in writing.

Parhau gyda'r gefnogaeth

- Parhau gyda'r gwaith Clwstwr, hwyluso gwaith ysgol-i-ysgol
- Sicrhau bod dealltwriaeth gytûn o gynnydd wrth ddatblygu medrau Llythrennedd, Ieithoedd a Chyfathrebu o ferwn Cwricwlwm i Gymru
- Cynnal hyfforddiant ar godi safonau ysgrifennu ymhob ysgol cyfrwng Cymraeg

Continued Support

- Continue with the Cluster work, facilitating school-to-school collaboration
- Ensure that there is a shared understanding of progress in developing literacy, languages and communication skills within a Curriculum for Wales
- Provide professional learning on raising writing standards in all the Welsh medium schools